

Standard for trygghet og trivsel

Mål: Alle på YA, både barn og voksne, skal

- oppleve seg trygg og inkludert
- trives på skolen
- få bruke og utvikle sin identitet og sine ressurser
- kunne delta og bidra i skolefellesskapet

Lovverket sier:

- Barnekonvensjonen: Sentrale punkter: Barn har rett til informasjon, til å uttrykke seg fritt, til å bli hørt i vurdering av barns beste, til privatliv.
- Opplæringsloven § 1-1: Det doble oppdraget: Skolen skal gi dannelse og utdanning.
- Opplæringsloven § 9a-1: *Alle elever har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring.*
- LK20 1.1-2: *Alle mennesker er like mye verd. Skolen skal bidra til at hver elev kan ivareta og utvikle sin identitet i et inkluderende og mangfoldig fellesskap (utdrag).*
- LK20 3.1.: *Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle (utdrag).*
- Arbeidsmiljøloven § 1-1: *Arbeidsmiljøet skal være helsefremmende og meningsfylt (..), legge til rette for et godt ytringsklima (..) og bidra til et inkluderende arbeidsliv (utdrag).*

Forutsetninger for planen:

Ledelse som:

- etterlever og modellerer planens verdier og praksis
- er engasjert i barn og voksne
- setter av tid til at de voksne kan drøfte og øve på planens verdier og praksis.
- støtter, veileder og utvikler seg sammen med barn og voksne.
- trykker og oppmuntrer til å bruke tid på arbeid med trygghet og trivsel.
- har en helhetlig struktur og sammenheng i arbeidet, i ukentlige møter og faste refleksjoner om skolens doble oppdrag.

Alle på skolen har felles forståelse for at gode relasjoner og utvikling av barns sosiale kompetanse er de voksne sitt ansvar, og at sosial og faglig læring er gjensidig avhengig av hverandre.

Jevnlig kompetanseheving og evaluering av planen for ALLE i personalet, blant annet med felles språk og felles forståelse av verdier, prinsipper og praksis.

Verdier og prinsipper på YA	Derfor er de voksne slik, for at alle skal ha det godt på YA
<p>1. Menneskesynet vårt</p> <p>Alle mennesker er verdifulle og er en viktig del av fellesskapet.</p> <p>Alle mennesker har et grunnleggende behov for å bli likt.</p> <p>Alle trenger kjærlighet, å bli trodd på og tatt på dypt alvor.</p>	<p>1. Menneskesynet vårt</p> <p><u>Kjærlighet:</u> Vi viser vennlig og varmt kroppsspråk som gir trygghet. Vi gir humor og humør en plass i hverdagen. Vi gir anerkjennende oppmerksomhet. Vi ønsker å stoppe dårlig oppførsel med varme. Vi ønsker å bli skikkelig kjent med hverandre, og forstå identitet og kulturell bakgrunn. Vi gir hverandre nye sjanser og kan alltid starte på nytt.</p> <p><u>Samarbeid:</u></p>

<p>Barn og voksne er like mye verdt.</p> <p>Alle gjør så godt de kan ut fra hvordan de har det.</p> <p>All atferd er språk.</p>	<p>Vi tar barn og kolleger med på råd, og gir hverandre reelt medansvar. Vi forteller ikke videre det vi blir betrodd, for eksempel til foreldre, fagfolk eller kollegaer, uten å involvere den det kommer fra.</p> <p><u>Ydmykhet:</u> Vi er ekte mennesker som reagerer naturlig. Vi kan innrømme feil, og ønsker å reparere relasjonen når det trengs. Vi sier takk og unnskyld. Vi kjenner egne triggere, og har strategier for å håndtere dem.</p> <p><u>Åpenhet:</u> Vi byr på oss selv, og lar andre bli kjent med oss. Vi er ærlige og oppriktig engasjert.</p>
---	---

Verdier og prinsipper på YA	Derfor er de voksne slik, for at alle skal ha det godt på YA
<p>2. Læringssynet vårt</p> <p>Vi arbeider og lærer sammen.</p> <p>Alle kan lære og er en del av læringsfellesskapet vårt.</p> <p>Mangfold er en ressurs.</p> <p>Utvikling av sosial og faglig kompetanse er de voksne sitt ansvar å følge opp.</p> <p>Vi setter ansvarlighet foran lydighet.</p>	<p>2. Læringssynet vårt</p> <p>Vi legger opp til samarbeid og dialog slik at alle opplever seg inkludert. Vi bruker tid på å bli kjent og trygg, og lager arenaer for å dele erfaringer og kompetanse. Læresamtale er en viktig metode for dialog i læring. De voksne legger til rette for inkluderende undervisning med åpne oppgaver / LIST-oppgaver, der alle kan delta og mestre innenfor fellesskapet.</p> <p>Vi er nysgjerrige på hverandres bakgrunn og kompetanse, og ønsker å bruke den i fellesskapet. Vårt flerkulturelle mangfold er en naturlig del i all praksis. For å få til det må vi kjenne hverandre godt og møte mangfold med respekt og anerkjennelse. Vi bygger fellesskap og læring ut fra den enkeltes identitet, erfaringer og kompetanse, og vil utvikle videre det elever /de ansatte mestrer.</p> <p>Vi gir hverandre nye sjanser, og kan alltid starte på nytt. Det er alltid de voksne sitt ansvar til å ta initiativ til å reparere og følge opp nye løsninger.</p> <p>Vi bruker tid på trygge rom for å bidra til forståelse av regler og hjelpe til ansvarlighet. Se verktøy- boksen på neste side.</p>

Verdier og prinsipper på YA	Derfor er de voksne slik, for at alle skal ha det godt på YA
<p>3. Medvirkning</p> <p>Alle har rett til å påvirke eget liv, sosialt og faglig.</p> <p>Alle er aktive i egen læring, for å oppleve trygghet, trivsel og utvikling.</p> <p>Medvirkning er et verktøy for å lykkes med ansvarlighet foran lydighet.</p>	<p>3. Medvirkning</p> <p>Vi sørger for at alle blir anerkjent og blir tatt på alvor. Den enkelte sin stemme blir hørt, både i sosiale sammenhenger, konflikter og i undervisning.</p> <p>Vi skaper trygge rom, lytter til hverandre og gir rom for dialog og samarbeid. Innsjekk og Timen Livet er to av skolens sentrale arbeidsmåter for å høre den enkelte sin stemme. Vi bruker også læresamtaler og øver på startsetninger, for å gjøre det enklere for alle å kunne delta og si sin mening. De voksne viser at elevenes innspill blir anerkjent og tatt videre. Så langt det er mulig og hensiktsmessig, legger vi opp til demokratiske prosesser. Vi lar elever være med å påvirke valg av arbeidsmåter og / eller tema. Bruk av arbeidsplan eller valgfrihet i metoder er eksempler på at elevene får påvirke undervisning. Storyline er eksempel på metodikk i tverrfaglig arbeid</p>

	<p>for hele skolen, der elevene får bidra både til valg av innhold og arbeidsformer.</p> <p>Vi planlegger for vurdering for læring, og bruker egenvurdering der elevene selv får påvirke veien videre i egen læring.</p> <p>Elevrådet er aktivt i skoledemokratiet, og deltar også i evalueringer i skolens utviklingsarbeid.</p>
--	---

Verdier og prinsipper på YA	Derfor er de voksne slik, for at alle skal ha det godt på YA
<p>4. Organisering</p> <p>Alle mennesker har behov for å kjenne seg inkludert og trygg i en gruppe.</p>	<p>4. Organisering</p> <p>Vi jobber i team, og tar ansvar for at alle verdsettes og deltar.</p> <p>Vi voksne bestemmer hvor elevene skal sitte i klasserommet.</p> <p>Vi deler inn i kloke grupper.</p> <p>Skolen har kjente og enkle skoleregler ute og inne.</p> <p>Vi voksne er aktive på miljøpost ved å inkludere barn i lek.</p>

Våre fem retningslinjer:

På Ytre Arna skule vil vi at du skal ha det trygt og lærerikt:

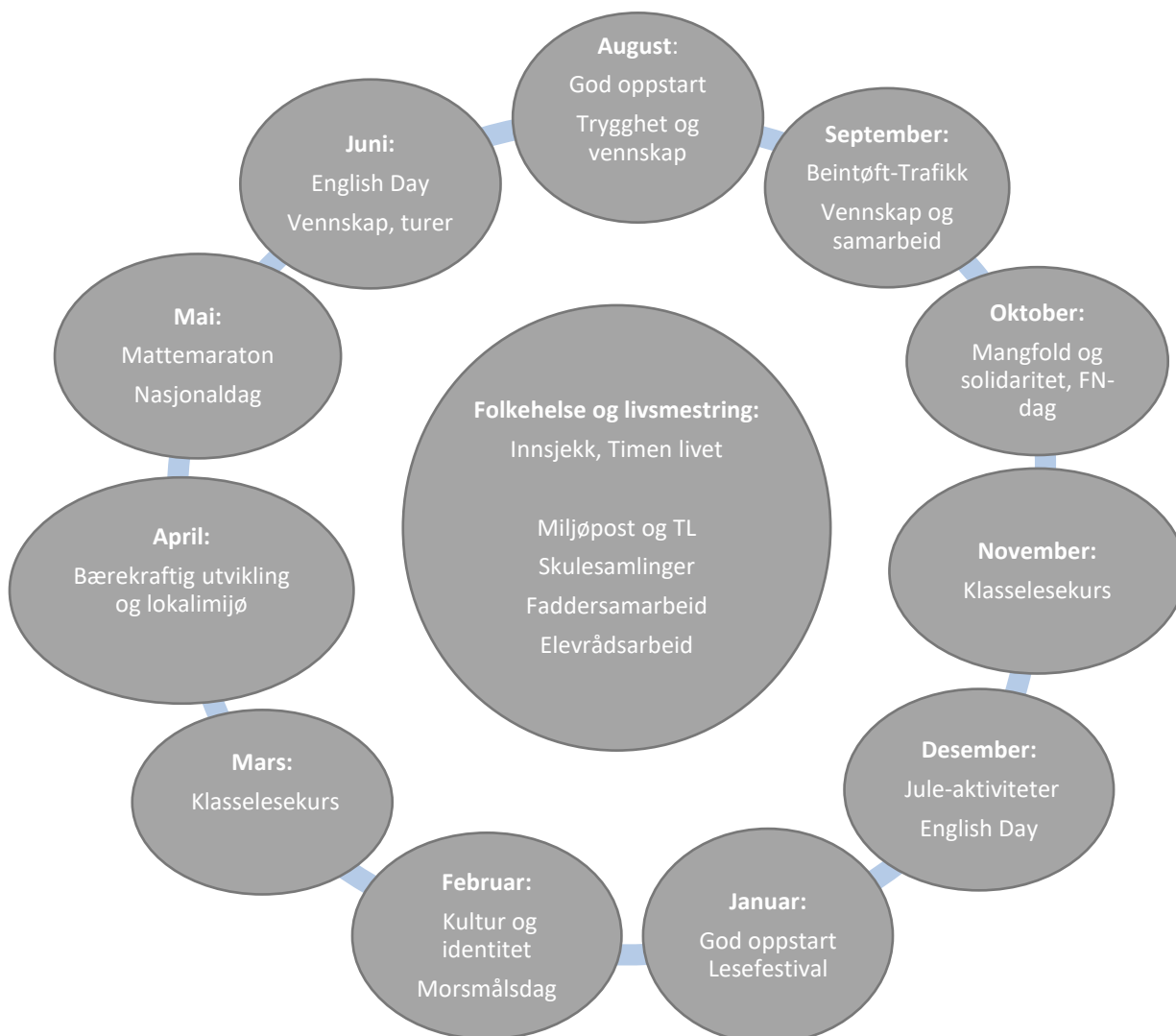
- **Sei hei.** Då viser du at du bryr deg.
- **Snakk fint til alle barn og voksne.** Då blir skulen ein trygg stad å vere.
- **Ta første beskjed.** Dei voksne gir beskjedar som er bra for læringa di.
- **Lytt når andre snakkar.** Då kan du lære mykje.
- **Sei i frå når du er lei deg, i krangel eller treng nokon å snakke med.** Dei voksne er her for å hjelpe deg.

Verktøy i iverksetting av planen

- Bli kjent-leker, spill og samarbeidsaktiviteter
- Samtaler
- Kartlegging av samspill
- Forandre med varme: Innsjekk, Timen Livet
- Strategier som de tre R-ene (regulere, relatere, reflektere), Forståelse av toleransesvinduet, praksis med «ned på kne», 20 % inn-80% ut, ABC-boksene, startsetninger som «Oi, oi, oi»,
- Teamkontrakter (mellom oss voksne)

DU er det viktigste verktøyet!

Årshjul med skolens læringsaktiviteter, tverrfaglige tema og prosjekter som innebærer arbeid med sosial kompetanse:

Evaluering: Telling og fortellinger. Faste evalueringspunkter gjennom året:

- Elevundersøkelsen for 7.trinn høst. Spekter for andre trinn høst.
- Olweusundersøkelsen 4.-7.trinn vår
- Elevsamtaler og utviklingssamtaler to ganger i året
- Medarbeiderundersøkelsen hvert andre år.
- Medarbeidersamtale en gang i året, uformelle samtaler etter behov
- Kvalitetsoppfølging hver vår, april.
- Evaluering etter perioder med felles utviklingsarbeid, jevnlig gjennom året

Vedlegg:

- Ordensregler på YA

Aktivitetsplikten etter kap 9A i Opplæringsloven

Gjelder alle ansatte, også tilfeldige vikarer

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring

